

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА
(втори състав)
8 февруари 2011 година

Дело F-95/09

Carina Skareby
срещу
Европейска комисия

„Публична служба — Длъжностни лица — Психически тормоз от страна на ръководител — Членове 12а и 24 от Правилника — Молба за съдействие — Разумен срок — Начален момент — Продължителност“

Предмет: Жалба на основание членове 236 ЕО и 152 АЕ, с която г-жа Skareby иска по същество да се отмени отказът на Комисията от 4 март 2009 г. за образуване на административна проверка по твърденията за психически тормоз, упражнен от един от бившите ѝ ръководители в службата

Решение: Отменя отказа на Комисията от 4 март 2009 г. да образува административна проверка по твърденията за психически тормоз, упражнен от един от бившите ръководители на жалбоподателката. Комисията понася всички съдебни разноски.

Резюме

1. *Длъжностни лица — Иск/Жалба — Правен интерес
(член 91 от Правилника за длъжностните лица)*

2. *Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Прилагане във връзка с психически тормоз — Подаване на молба за съдействие — Спазване на разумен срок
(член 12а, член 24 и член 90, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица)*

3. *Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Прилагане във връзка с психически тормоз — Подаване на молба за съдействие — Начален момент на срока, който следва да се спазва
(член 12а от Правилника за длъжностните лица)*

4. *Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Прилагане във връзка с психически тормоз — Подаване на молба за съдействие — Спазване на разумен срок — Продължителност на срока
(член 46 от Статута на Съда; член 24 от Правилника за длъжностните лица)*

1. Когато става дума за толкова сериозен въпрос като психическия тормоз, трябва да се приеме, че длъжностното лице, което твърди, че е жертва на психически тормоз, и обжалва по съдебен ред отказа на институцията да разгледа по същество молбата му за съдействие, по принцип има правен интерес, чието наличие съгласно съдебната практика е предпоставка за допустимост на иска или жалбата, въпреки че не е поискало нито да му се заплати обезщетение за евентуално причинените поради тормоза вреди, нито да бъде образувано дисциплинарно производство срещу извършителя и въпреки че според данните тормозът от години е бил преустановен.

Този подход се налага преди всичко поради самата тежест на нарушението психически тормоз — практика, която може да има изключително негативни последици за здравословното състояние на лицето. Лицето, което твърди, че е жертва на психически тормоз, запазва правния си интерес, независимо дали тормозът продължава и независимо дали това лице е предявило други искания във връзка с психическия тормоз, например за обезщетение. Ако администрацията евентуално признае наличието на психически тормоз, самият този факт може да има благоприятно въздействие в терапевтичния процес по възстановяването на пострадалото от тормоза лице.

(вж. точки 23, 25 и 26)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — 30 ноември 2009 г., Wenig/Комисия, F-80/08, точка 35

2. Спазването на срок, който да е „разумен“, се изисква във всички случаи, когато при липса на изрична уредба принципите на правна сигурност или на защита на оправданите правни очаквания не допускат институциите на Съюза и физическите или юридически лица да действат без никакво ограничение във времето, като по този начин рискуват по-специално да поставят в опасност стабилността на установените правни положения.

Доколкото с молбата за съдействие във връзка с твърдения за психически тормоз всъщност се иска да се установи наличието на виновно противоправно поведение от страна на длъжностно лице или служител и доколкото не е изключено упражнителят на тормоза лице да е действало при изпълнение на службата си и това да е основание за евентуално реализиране на отговорността на съответната институция, молбата за съдействие, в която се твърди такова поведение, е сродна юридически с исканията за обезщетение, които длъжностните лица могат да подават до администрацията на основание член 90, параграф 1 от Правилника. При исканията за обезщетение обаче съдебната практика изисква да се спазва определен срок, който да е „разумен“. Съответно има основание да се приеме, че длъжностното лице следва да спазва такъв срок и при подаването на молба за съдействие във връзка с психически тормоз.

(вж. точки 41, 43 и 44)

Позоваване на:

Първоинстанционен съд — 6 юли 2004 г., Nuuygens/Комисия, T-281/01, точки 42 и 46—48; 5 октомври 2004 г., Eagle и др./Комисия, T-144/02, точки 57 и 66

Съд на публичната служба — 11 май 2010 г., Nanopoulos/Комисия, F-30/08, точка 117, в момента обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз, дело T-308/10 P ; 9 юли 2010 г., Marcuccio/Комисия, F-91/09, точка 32, в момента обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз, дело T-450/10 P

3. Съгласно член 12а, параграф 3 от Правилника психическият тормоз се осъществява през определен период от време, многократно или систематично. В този смисъл психическият тормоз по дефиниция е продължавано нарушение, винаги трае определено време и за да се смята за извършен, трябва деянията да са осъществени многократно или систематично. Освен

това признаците може да се появят едва известно време след извършването на първите действия по психически тормоз или пълното осъзнаване от пострадалия на значението на тези действия, още повече че на пострадалия често е необходимо време, за да осъзнае какво му се случва и да успее да се освободи от контрола на извършителя.

Затова предвид особеностите на психическия тормоз и изискването за правна сигурност е подходящо да се прилагат само обективни критерии, като за начало на срока за подаване на молба за съдействие във връзка с психически тормоз се приеме моментът на последния осъществен от предполагаемия извършител акт на психически тормоз или при всички случаи моментът, от който предполагаемият извършител вече не е бил в състояние да поднови тормоза над пострадалия, без да се взема предвид кога пострадалият е научил за различните актове на психически тормоз или е осъзнал значението им, нито кога е осъществен актът, с който неправомерното поведение на предполагаемия извършител вече става „трайно“ и „систематично“, което е предпоставка за констатирането на психически тормоз.

(вж. точки 47 и 49)

4. Поради юридическото родство между исканията на длъжностните лица за обезщетение и молбите за съдействие във връзка с психически тормоз и поради липсата на релевантни причини да не се използва упоменатото сравнение, следва да се приеме, първо, че срокът за подаване на молба за съдействие трябва да е разумен, и второ, че по аналогия със срока по член 46 от Статута на Съда пет години по принцип трябва да се смятат за разумен срок, в който съответното лице има право да подаде оплакване пред администрацията от психически тормоз и да поиска съдействие, и по-конкретно образуване на административна проверка по случая. Всъщност този срок позволява на администрацията да изпълни изцяло задължението си за полагане на грижа и задълженията си по член 24 от Правилника, като евентуално вземе мерки по свой почин, и същевременно дава достатъчно дълъг срок на заинтересованото лице, за да може да предяви исканията си пред институцията; този срок дава възможност и да се отчетат характерните особености на понятието за психически тормоз, а именно това, че признаците може да се появят едва известно време след извършването на първите действия по психически тормоз, от една страна, а от друга — че на пострадалия често е необходимо време, за да осъзнае какво му се случва и да успее да се освободи от контрола на извършителя.

Въпреки това, по аналогия с възприетата практика по исковете на длъжностните лица за обезщетение, петгодишният срок за подаване на молба за съдействие във връзка с психически тормоз не бива да се смята за строго, недопускащо изключения правило. По-точно, макар че подадената в рамките на петгодишния срок молба за съдействие във връзка с психически тормоз по принцип е допустима, при особени обстоятелства са възможни изключения, което следва да се прецени в зависимост от интереса по делото, сложността на случая и поведението на заинтересованото лице.

(вж. точки 53 и 54)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — 4 ноември 2008 г., Марсуссио/Комисия, F-87/07, точка 30